

Sygn. akt IV U 2229/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2020 r. w Zielonej Górze

sprawy z odwołania (...) Sp. z o.o. w Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z **dnia 31.01.2019 r.**

- nr (...) dot. M. U.

- nr (...) dot. C. W.

- nr (...) dot. D. W.

- nr (...) dot. R. W.

- nr (...) dot. A. W.

- nr (...) dot. Ł. W.

- nr (...) dot. J. S.

- nr (...) dot. A. S.

- nr (...) dot. M. S. (1)

- nr (...) dot. S. S.

- nr (...) dot. R. T.

przy udziale zainteresowanych: M. U., C. W.,

D. W., R. W., A. W., Ł. W.,

J. S., A. S., M. S. (1), S. S., R. T.

o podstawę wymiaru składek

I. zmienia zaskarżone decyzje z dnia 31 stycznia 2019r.:

nr (...) dot. M. U.

nr (...) dot. C. W.

nr (...) dot. D. W.

nr (...) dot. R. W.

nr (...) dot. A. W.

nr (...) dot. Ł. W.

nr (...) dot. J. S.

nr (...) dot. A. S.

nr (...) dot. M. S. (1)

nr (...) dot. S. S.

nr (...) dot. R. T.

w ten sposób, że ustala, iż wskazane w tych decyzjach kwoty przychodów uzyskanych przez ubezpieczonych w postaci świadczeń pieniężnych z okazji Świąt Wielkanocnych i wartości bonów z okazji Świąt Bożego Narodzenia, przyznanych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne;

II. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego (...) Spółka z o.o. w Z. kwotę 990 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 2229/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez M. U. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek – (...) sp. z o.o., w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 350,00 zł;

- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł.

Jako podstawę prawną powyższej decyzji Zakład wskazał przepisy art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Uzasadniając decyzję organ rentowy wywodził, że płatnik przyznał pracownikom świadczenia wymienione w sentencji decyzji nie uzależniając ich wysokości od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej. Płatnik zatem udzielał świadczeń z ZFŚS niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i jako tak wydatkowane świadczenia nie mogą być one wyłączone z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez C. W. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego

Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 350,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez D. W. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 350,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 250,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez R. W. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 300,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez A. W. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;

- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 250,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 200,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez Ł. W. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 350,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 300,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez J. S. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 100,00 zł;
- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 250,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 100,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 150,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez A. S. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez M. S. (1) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 350,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 250,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez S. S. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 150,00 zł;
- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 300,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 100,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 150,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

Decyzją z 31.01.2019 r., nr (...), organ rentowy stwierdził, że przychód uzyskany przez R. T. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek w postaci przyznanych przez pracodawcę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Zakład wskazał następujący przychód:

- w marcu 2016 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 100,00 zł;
- w grudniu 2016 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 200,00 zł;
- w kwietniu 2017 r. – świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych: 100,00 zł;
- w grudniu 2017 r. – wartość bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia: 200,00 zł.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej M. U..

W odwołaniach od powyższych decyzji płatnik składek zaskarżył te decyzje w całości, wnosząc o ich zmianę poprzez ustalenie, że przychody w nich wymienione nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Odwołujący się zarzucił zaskarżonym decyzjom w szczególności:

1) naruszenie art. 18 w zw. z art. 4 pkt 9 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i nieprawidłowe przyjęcie przez organ rentowy, że świadczenia wypłacone z ZFŚS przez płatnika na rzecz zainteresowanych, wskazane w zaskarżonych decyzjach, stanowią przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy i podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe;

2) naruszenie prawa materialnego, tj. § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 8 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 04.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych poprzez ich błędne zastosowanie, a przez to przyjęcie, że wypłacone przez płatnika świadczenia wskazane w zaskarżonych decyzjach nie były uzależnione od sytuacji życiowej, materialnej i rodzinnej zainteresowanych pracowników i stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Ponadto odwołujący się wniósł o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu znalazło się rozwinięcie powyższych zarzutów. Płatnik wywodził, dlaczego zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa i powinna zostać zmieniona.

W odpowiedziach na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonych decyzjach.

Na podstawie art. 219 k.p.c. sprawy ze wszystkich odwołań połączono w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Płatnik składek – (...)sp. z o.o. z siedzibą w Z., zarejestrowana od 09.10.2002 r., wykonuje działalność gospodarczą, której przeważającym przedmiotem jest produkcja łodów.

Okoliczności ustalone na podstawie wpisu w KRS.

W regulaminie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, obowiązującym u płatnika od 01.01.2013 r., postanowiono, że środki funduszu przeznacza się m.in. na bony świąteczne (§ 4 pkt 9).

Świadczenia są udzielane na wniosek uprawnionych i mają charakter uznaniowy (§ 5 ust. 1).

O przyznaniu świadczenia decyduje pracodawca po zasięgnięciu opinii Komisji Socjalnej (§ 5 ust. 2).

Przyznanie świadczeń uprawnionym zależy od ich sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej i mieszkaniowej. W pierwszej kolejności świadczenia przyznawane są uprawnionym o niskich dochodach, samotnie wychowującym dzieci, opiekującym się dziećmi i członkami rodziny wymagającymi specjalnej troski lub leczenia (§ 5 ust. 4).

Wysokość dopłat lub świadczeń uzależniona jest od dochodu brutto pracownika (§ 5 ust. 5).

Dowód: regulamin, str. 31-35 akt organu rentowego.

Na spotkaniu prezesa zarządu płatnika z organizacją związkową (...) 17.03.2016 r. ustalono kwoty „Zajęczka” na święta Wielkiej Nocy w zależności od dochodów. Przy dochodach do 4 000,00 zł brutto kwota 150 zł; dla dochodów powyżej 4 000,00 zł brutto kwota 100 zł, za wyjątkiem pracowników o wysokich dochodach, tzn. prezesa, dyrektorów i zastępców dyrektorów oraz pracowników przebywających na zwolnieniach lekarskich. Warunkiem otrzymania pełnej kwoty jest

przepracowanie minimum 6 miesięcy. Następującym osobom przyznano kwoty 200 zł ze względu na trudną sytuację rodzinną i materialną: T. K., B. K., M. P..

Dowód: protokół z 17.03.2016 r., str. 37 akt organu rentowego.

Na spotkaniu prezesa zarządu płatnika z organizacją związkową (...) 02.12.2016 r. ustalono wartość bonów na święta Bożego Narodzenia w zależności od dochodów. Przy dochodach do 3 500,00 zł brutto bon o wartości 350 zł; dla dochodów do 4 500 zł brutto bon o wartości 300 zł; dla dochodów do 5 500 zł brutto bon o wartości 250 zł; dla dochodów powyżej 5 500 zł brutto bon o wartości 200 zł, za wyjątkiem pracowników o wysokich dochodach, tzn. prezesa, dyrektorów i zastępców dyrektorów oraz pracowników przebywających na zwolnieniach lekarskich. Dodatkowym kryterium otrzymania pełnej kwoty jest przepracowanie minimum 6 miesięcy. Następującym osobom przyznano bony o wartości 450 zł ze względu na trudną sytuację rodzinną i materialną: T. K., B. K., M. P.. Przyznano bony dla pracowników (...) w wysokości 200 zł.

Dowód: protokół z 02.12.2016 r., str. 51 akt organu rentowego.

Na spotkaniu prezesa zarządu płatnika z organizacją związkową (...) 07.04.2017 r. ustalono kwoty „Zajęczka” na święta Wielkiej Nocy w zależności od dochodów. Przy dochodach do 4 000 zł brutto kwota 150 zł; dla dochodów powyżej 4 000,00 zł brutto kwota 100 zł, za wyjątkiem pracowników o wysokich dochodach, tzn. prezesa, dyrektorów i zastępców dyrektorów oraz pracowników przebywających na zwolnieniach lekarskich. Warunkiem otrzymania pełnej kwoty jest przepracowanie minimum 6 miesięcy. Następującym osobom przyznano kwoty po 200 zł ze względu na trudną sytuację rodzinną i materialną: T. K., B. K., M. M..

Dowód: protokół z 07.04.2017 r., str. 73 akt organu rentowego.

Na spotkaniu prezesa zarządu płatnika z organizacją związkową (...) 11.12.2017 r. ustalono wartość bonów na święta Bożego Narodzenia w zależności od dochodów. Przy dochodach do 3 500,00 zł brutto bon o wartości 300 zł; dla dochodów do 4 500 zł brutto bon o wartości 250 zł; dla dochodów do 5 500 zł brutto bon o wartości 200 zł; dla dochodów powyżej 5 500 zł brutto bon o wartości 150 zł, za wyjątkiem pracowników o wysokich dochodach, tzn. prezesa, dyrektorów i zastępców dyrektorów oraz pracowników przebywających na zwolnieniach lekarskich. Dodatkowym kryterium otrzymania pełnej kwoty jest przepracowanie minimum 6 miesięcy. Następującym osobom przyznano dodatkowo bony o wartości 100 zł ze względu na trudną sytuację rodzinną i materialną: T. K., M. S. (2), M. M., Z. K., A. P.. B. przyznano również dla pracowników sezonowych zatrudnionych przez (...).

Dowód: protokół z 11.12.2017 r., str. 85 akt organu rentowego.

Pracownicy, którzy otrzymali bony z okazji świąt Bożego Narodzenia oraz świadczenie pieniężne z okazji świąt wielkanocnych w latach 2016-2017, nie składali wniosków o te świadczenia ani oświadczenia o dochodzie przypadającym na jednego członka rodziny.

Przy przyznawaniu bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia i przy przyznawaniu świadczeń pieniężnych z okazji świąt wielkanocnych w latach 2016-2017 brano po uwagę średnie dochody brutto pracowników z tytułu zatrudnienia u płatnika w okresach poprzedzających przyznanie świadczenia:

- w przypadku świadczeń z okazji świąt wielkanocnych w 2016 r. – dochody brutto pracowników z okresu od października 2015 r. do lutego 2016 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika;
- w przypadku bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia w 2016 r. – dochody brutto pracowników z okresu od listopada 2015 r. do października 2016 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika;
- w przypadku świadczeń z okazji świąt wielkanocnych w 2017 r. – dochody brutto pracowników z okresu od września 2016 r. do lutego 2017 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika;

- w przypadku bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia w 2017 r. – dochody brutto pracowników z okresu od grudnia 2016 r. do listopada 2017 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika.

Płatnik, przyznając świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych oraz bony z okazji świąt Bożego Narodzenia w latach 2016-2017 uwzględnił poza dochodem uzyskanym u płatnika dodatkowo sytuację rodzinną i materialną w stosunku do:

- 3 pracowników z 202 pracowników, którym przyznano świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych w 2016 r., przyznając im świadczenia w wysokości po 200,00 zł, tj. o 50,00 zł więcej, niż osobom, które według kryterium dochodowego otrzymały świadczenia w najwyższej wysokości po 150,00 zł;

- 3 pracowników z 218 pracowników, którym przyznano bony w 2016 r., przyznając im bony o wartości 450,00 zł, tj. o 100,00 zł więcej niż osobom, które według kryterium dochodowego otrzymały bony o najwyższej wartości 350,00 zł;

- 3 pracowników z 214 pracowników, którym przyznano świadczenia pieniężne z okazji świąt wielkanocnych w 2017 r., przyznając im świadczenia w wysokości po 200,00 zł, tj. o 50,00 zł więcej niż osobom, które według kryterium dochodowego otrzymały świadczenia w najwyższej wysokości po 150,00 zł;

- 5 pracowników z 222 pracowników, którym przyznano świadczenia pieniężne/bony z okazji świąt Bożego Narodzenia w 2017 r., przyznając im dodatkowo bony o wartości po 100,00 zł.

Okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego.

Liczba pracowników, których staż pracy nie przekraczał 6 miesięcy, wynosiła – na poszczególne dni przyznawania świadczeń świątecznych: 25 na dzień 21.03.2016 r., 10 na dzień 06.12.2016 r., 17 na dzień 10.04.2017 r., 13 na dzień 13.12.2017 r.

Dowód: wykazy, w załączeniu.

Wysokość dochodów wszystkich zainteresowanych za sporny okres wynika zestawień znajdujących się w aktach protokołu kontroli i nie były one kwestionowane przez pozwanego.

Dowód: zestawienia, str. 53-57, 75-78 akt organu rentowego.

Wszyscy zainteresowani otrzymali od pozwanego świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w terminach i w wysokości wskazanych w zaskarżonych decyzjach.

Okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego.

Płatnik wypłacał swoim pracownikom sporne świadczenia na zasadach opisanych powyżej.

Dwa razy w roku, przed świętami wielkanocnymi i przed świętami Bożego Narodzenia, odbywały się spotkania, na których decydowano o kwotach (wartości) świadczeń do wypłaty. Rozmowy prowadzone były z prezesem i przedstawicielami związku zawodowego.

Co do zasady stosowano kryterium zarobków osiągniętych u płatnika, uznając je za najbardziej miarodajne, ale zdarzało się, że pewne osoby dostawały wyższe świadczenia, niż wynikające z kryterium zarobków. Było to związane z wyjątkowymi sytuacjami życiowymi, wymagającymi pomocy, np. chorobą pracownika, jego małżonka lub dzieci.

Płatnik znał sytuację swoich pracowników z różnych źródeł. Osoby zatrudnione w zakładzie pracy miały wiedzę o współpracownikach, zawierano znajomości, wymieniano się informacjami o sytuacji poszczególnych osób. Informacje te docierały także do przełożonych, którzy orientowali się w najważniejszych sprawach swoich podwładnych. Z poszczególnych działów, oddziałów i z kadr (np. na podstawie zwolnień lekarskich), od kierowników i współpracowników, telefonicznie, mailowo lub osobiście, zbierane były informacje, pozwalające ustalić, kto

potrzebuje większych świadczeń ze względu na sytuacje życiowe i losowe. Wysyłano w tym przedmiocie zapytania do przełożonych pracowników i do związków zawodowych. Informacje pozyskiwano też od samych pracowników, którzy mogli przyjść do przełożonych lub do kadr i opowiedzieć o swojej sytuacji.

Osoby, które potrzebowały wyższego świadczenia, mogły złożyć odpowiedni wniosek do komisji socjalnej. Informacja o takiej możliwości została przekazana w zakładzie poprzez kierowników oddziałów i działów.

Przedstawicielstwo związku zawodowego ani pracownicy płatnika nie mieli zastrzeżeń dotyczących sposobu wykorzystania środków z ZFŚS.

Płatnik kierował się kryterium dochodu w swojej własnej firmie, uznając to kryterium za przejrzyste i weryfikowalne. Płatnik nie byłby w stanie skontrolować oświadczeń majątkowych pracowników pod kątem ich rzetelności i prawdziwości.

Nie przyznawano świadczeń osobom zatrudnionym krócej niż 6 miesięcy, ponieważ uznano za niesprawiedliwe, że osoby te skorzystają ze środków wypracowanych przez innych, a ponadto nie było wiadomo, jak długo będą chciały pozostać w firmie.

Dowód: - zeznania świadka D. B., k. 91-91v w zw. z 84-

85 akt sąd.;

- zeznania świadka W. K., k. 91v-92 w zw. z k.

85-85v akt sąd.;

- zeznania świadka I. M., k. 92-92v w zw. z k. 85v-

86 akt sąd.;

- zeznania świadka R. P., k. 92v-93v w zw. z k. 86-

86v akt sąd.;

- zeznania świadka A. K., k. 93v-94 w zw. z 86v

akt sąd.;

- zeznania świadka K. M., k. 94-94v w zw. z k. 86v akt

sąd.;

- zeznania świadka T. M. (1), k. 94v-95v akt sąd.;

- zeznania – za płatnika – T. M. (2), k. 95v-96 akt sąd.

Płatnik nie uwzględnił przychodów w postaci spornych świadczeń osiągniętych przez pracowników w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołania okazały się zasadne.

Zgodnie z art. 18 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 266 z późn. zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a ustawy stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12 ustawy.

Według art. 12 ust. 1 ustawy z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1387 z późn. zm.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Natomiast świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych są przychodem, który nie stanowi podstawy wymiaru składek (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1949).

Zgodnie z art. 2 ustawy z 04.03.1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1352 ze zm.) działalność socjalna pracodawcy to usługi świadczone na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, sprawowanej przez dziennego opiekuna lub nianię, w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 19 ww. rozporządzenia z 18.12.1998 r., podstawy wymiaru składek nie stanowią świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Według art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych pracodawca określa w regulaminie zasady i warunki korzystania z funduszu socjalnego, przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Sąd Najwyższy w wyroku z 18.02.2016 r., sygn. akt II UK 37/15 (OSNP 2017/9/115), stwierdził, że pracodawca może uzależnić i zróżnicować w regulaminie wysokość świadczeń socjalnych biorąc pod uwagę jedynie dochody osiągane przez pracownika, a nie całej jego rodziny.

Płatnik składek środki z funduszu socjalnego przeznaczył na świadczenia z okazji świąd wielkanocnych oraz bony na święta Bożego Narodzenia, co zmierzało do zaspokojenia zwiększonych potrzeb pracowników w okresach świątecznych. Zatem płatnik składek wydatkował powyższe środki z ZFŚS na cele socjalne.

Płatnik składek przyznał powyższe świadczenia świąteczne pracownikom, w tym zainteresowanym, stosując kryterium socjalne, to jest dochód pracowników u płatnika składek.

Dodatkowym kryterium był staż pracy – pracownik musiał mieć przepracowane 6 miesięcy, bo otrzymać świadczenie. Uznano bowiem za sprawiedliwe, by świadczenia przysługiwały pracownikom, których zatrudnienie w firmie przysłużyło się do wypracowania rozdzielanych środków.

Brak formalnych wniosków pracowników wynikał tylko z tego, że świadczenia świąteczne były powszechne, chciano uniknąć zbędnych formalności w przypadku okazijnego wsparcia na święta dla ponad 200 pracowników. Gdyby któryś z pracowników nie chciał świadczenia, mógł o tym poinformować płatnika. Należy uznać, że cała załoga w sposób dorozumiany zwracała się o świadczenia.

Zdaniem sądu, w przedmiotowej sprawie nie można stwierdzić, że świadczenia na święta nie realizowały celu socjalnego i stanowiły ukrytą formę przychodu. Zakładowy fundusz miał w istocie źródło socjalne, a płatnik przestrzegał procedury uruchamiania środków określonych w regulaminie ZFŚS. Stosowano kryteria związane z osobistą sytuacją pracowników, wynikające z analizy przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Jest to wystarczające kryterium i mieści się w pojęciu ustawowego kryterium socjalnego. Jeżeli pracodawca realizuje cel socjalny, bierze pod uwagę sytuację osobistą i majątkową pracownika, a źródłem świadczeń są środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nie można uznać, że świadczenia są ukrytą formą przychodu.

Zastosowanie jako kryterium przydziału świadczeń socjalnych wysokości dochodów osiąganych przez pracowników u płatnika składek, zdaniem sądu, jest spełnieniem kryterium socjalnego. Tym bardziej, że było to kryterium pewne i obiektywne. Składanie oświadczeń o stanie majątkowym rodziny wiązałoby się dla płatnika z za dużymi trudnościami, przede wszystkim dlatego, że nie byłby w stanie zweryfikować ponad 200 takich oświadczeń.

Sąd rozpoznając przedmiotową sprawę w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 18.02.2016 r. (ww.), sygn. II UK 37/15.

Sporne świadczenia były zróżnicowane co do wartości, co potwierdza, że określone kryteria nie miały charakteru pozornego.

Podsumowując tę część rozważań trzeba więc stwierdzić, że płatnik stosował dozwolone kryterium różnicowania spornych świadczeń, w związku z czym świadczenia te realizowały cele socjalne.

Niezależnie od powyższego, z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że w praktyce płatnik badał sytuację życiową, rodzinną i majątkową pracowników nie tylko pod kątem dochodu u płatnika, ale też innych okoliczności. Całokształt sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracowników był ustalany na podstawie informacji pozyskiwanych oddolnie – od współpracowników, przełożonych, z kadr i związków zawodowych. Sytuacja ta była znana w zakładzie płatnika, przed podziałem środków z ZFŚS płatnik zbierał odpowiednie dane, by wyznaczyć osoby, które potrzebują większego wsparcia. Potrzeby te związane były np. z chorobami pracowników lub członków ich rodzin. Trzeba podkreślić, że każdy pracownik mógł zgłosić się do płatnika lub zawnieść o przyznanie większego świadczenia ze względu na trudniejszą sytuację. W praktyce były przypadki, że pracownicy otrzymywali wyższe świadczenia, niż wynikające z kryterium dochodu osiąganego w firmie. Oznacza to, że sytuacja rodzinna, życiowa i materialna pracowników była w pełni brana pod uwagę przy podziale świadczeń.

Warto dodać, że ustawa nie nakłada na płatnika żadnych dokładnych kryteriów różnicowania wysokości świadczeń ani nie określa żadnej dokładnej procedury podziału środków ZFŚS. Te kwestie zależą od płatnika składek i jeśli płatnik postępuje zgodnie z ogólnymi wymogami wynikającymi z ustawy – tak jak w niniejszej sprawie – to nie można pozbawić spornych świadczeń charakteru socjalnego.

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy na podstawie zgromadzonych zeznań i dokumentów. Żaden z dowodów nie został zakwestionowany przez którąkolwiek ze stron, do czego i sąd nie znalazł podstaw.

Zasady dysponowania środkami z ZFŚS potwierdzili świadkowie: D. B. – przewodniczący (...), który jako przedstawiciel związku zawodowego prowadził negocjacje z pracodawcą w zakresie sposobu wykorzystania środków z ZFŚS; W. K. – członek związku zawodowego i członek komisji socjalnej, zatrudniony u płatnika; I. M., A. K. – specjalistki ds. kadr; R. P. – kierownik działu ekonomiczno-organizacyjnego; K. M. – pracownik płatnika, zatrudniony na stanowisku kierowniczym; T. M. (1) – były prezes zarządu spółki, oraz przesłuchana za stronę odwołującą się T. M. (2) – aktualny członek zarządu. Zeznania te zgodne są z pozostałym materiałem dowodowym, w tym z regulaminem zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i protokołami z spotkań prezesa zarządu płatnika z organizacją związkową (...), a także dokumentacją zgromadzoną w aktach organu rentowego.

Sąd pominął dowód z przesłuchania zainteresowanych, uznając, że wszystkie istotne fakty dotyczące wypłaconych im świadczeń są już dostatecznie wyjaśnione na podstawie dotychczas zgromadzonego materiału. Wysokość wynagrodzeń wynika z wykazów zawartych w aktach organu rentowego, wysokość i wypłata świadczeń były bezsporne. Zasady określania wysokości i wartości świadczeń, a także stosowane przez spółkę kryteria, wynikają z zeznań ww. świadków i dokumentacji, bezspornie były to takie same zasady dla wszystkich pracowników, tym bardziej że pozwany cofnął wniosek o ich przesłuchanie.

Mając powyższe na uwadze, brak jest podstaw do uwzględnienia w podstawie wymiaru składek przychodów zainteresowanych uzyskanych w formie świadczeń pieniężnych z okazji świąt wielkanocnych oraz bonów z okazji świąt Bożego Narodzenia w okresach i w wysokościach wskazanych w zaskarżonych decyzjach.

Dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmieniono zaskarżone decyzje i orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).